

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-угорський навчально-науковий інститут
Кафедра історії Угорщини та європейської інтеграції**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Українсько-угорського
навчально-наукового інституту

 /Шпеник О.О./

«25» червня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	А Освіта/Педагогіка
Спеціальність	А4–Середня освіта
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	А4.03–Середня освіта. Історія та громадянська освіта
Освітня програма	Історія (мова навчання фахових дисциплін - угорська)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Угорська/українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» для здобувачів вищої освіти галузі знань **A Освіта/Педагогіка** спеціальності **A4–Середня освіта** предметної спеціальності або спеціалізації (за наявності) **A4.03–Середня освіта. Історія та громадянська освіта** освітньої програми **Історія (мова навчання фахових дисциплін - угорська)**.

Розробник:

Ронай Л.М., доктор філософії, старший викладач кафедри історії Угорщини та європейської інтеграції

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Історії Угорщини та європейської інтеграції

протокол № 11 від «20» червня 2025 р.

Завідувач кафедри доц. Зубанич Л. Л.

Схвалено науково-методичною комісією Українсько-угорського навчально-наукового інституту

протокол № 5 від «24» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Талабірчук О. Ю.

© Ронай Л.М., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність (спеціалізація), освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
Кількість кредитів – 3	<p align="center">Освітній рівень: перший (бакалаврський)</p> <p align="center">Галузь знань: 01–Освіта/Педагогіка</p> <p align="center">Спеціальність: 014–Середня освіта</p> <p align="center">Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності): 014.03–Середня освіта. Історія та громадянська освіта</p> <p align="center">Освітня програма: Історія</p>	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	
Кількість модулів – 1		Статус дисципліни	Обов’язкова	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:	1-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр:	1	-
Тижневих годин: для денної форми навчання: 2		Лекції:	24	-
аудиторних – 44		Практичні (семінарські):	20	-
самостійної роботи – 46		Лабораторні:	-	-
для заочної форми навчання: аудиторних –		Самостійна робота:	46	-
самостійної роботи–		Вид контролю:	Залік	
		Форма контролю:	Писмовий та усний	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу – формування цілісного комплексу знань у студентів з історії та історіографії, навчання студентів науково-дослідної роботи, ознайомлення з історичними працями - починаючи з давньогрецьких істориків до історичної школи модерну включно.

Завдання курсу:

- 1) систематизація знань та виокремлення проблемних питань всесвітньої історії;
- 2) вивчення основних категорій у дослідженні історіографії, методології історії, всесвітньої історії, історії філософії.
- 3) формування у студентів навичок самостійного, наукового аналізу.
- 4) розуміння взаємозалежностей між історією і викликами історичної доби, епістемології, основ науково-дослідної роботи.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

1) Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

2) Загальні компетентності:

ЗК – 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК – 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК – 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК – 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК – 5. Здатність спілкуватися угорською мовою та іншими іноземними мовами.

ЗК – 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.;

ЗК – 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК – 9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК – 10. Здатність працювати в команді.

ЗК – 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

3) Фахові компетентності:

ФК-1 Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК-2 Володіти основами ціле покладання, планування та проектування процесу навчання учнів.

ФК-4 Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, усвідомленого ставлення до навчання).

ФК-5 Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

4) Предметні компетентності:

ПК – 1. Здатність використовувати методологію історії як науки;

ПК – 2. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки;

ПК – 3. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні й письмові висловлення щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії;

ПК – 7. Здатність застосовувати пошук, аналіз та розуміння архівних матеріалів, дискутувати про минуле в політичному й культурному аспектах.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Вступ до спеціальності**» вивчається у першому семестрі першого року першого (бакалаврського) рівня, тому й не має передумов вивчення у даній освітній програмі.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Відповідно до програмних результатів навчання Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності здобувачів, здійснювати мотивацію до навчання, та застосовувати диференціацію навчання.	ПРН 2
Знати та розуміти принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.	ПРН 3
Організувати освітній процес із використанням інформаційних та комунікаційних технологій в тому числі в умовах дистанційного навчання, розвивати у здобувачів загальної середньої освіти, навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	ПРН 4
Уміти застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	ПРН 7
Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки у професійній діяльності у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, здатним бути в оцінюванні результатах та їх застосувати	ПРН 8

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Вступ до спеціальності**»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Планує й здійснює освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів загальної середньої освіти, фахової передвищої	ПРН 2

освіти, забезпечує розвиток пізнавальної діяльності здобувачів, здійснює мотивацію до навчання, застосовує диференціацію навчання.	
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.	ПРН 3
Організовує освітній процес із використанням інформаційних та комунікаційних технологій в тому числі в умовах дистанційного навчання, розвиває у здобувачів загальної середньої освіти, навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	ПРН 4
Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	ПРН 7
Застосовує методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки у професійній діяльності у закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти, здатний оцінювати результати їх застосування.	ПРН 8

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

І-й семестр

Модуль І.

Тема 1. Вступ до спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)».

Історична наука серед інших наук на сучасному етапі, її завдання і пізнавальні можливості. Семантичний підхід до поняття «історія». Складові частини наукового пізнання в історії. Роль теорії і методів пізнання в історії. Поняття, категорії, принципи і методи в історичній науці.

Минуле та історія. Історія дидактична (шкільна), що навчає і виховує, та історія академічна (університетська), що вивчає і досліджує. Освітня програма «Історія» спеціальності 014.03 «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» першого бакалаврського рівня та навчальний план до неї. Поняття, терміни, дефініції в історії. Реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти в Україні. Джерела та література до навчальної дисципліни (освітньої компоненти).

Тема 2. Як розуміли історію колись і як її розуміють сьогодні: оглядова еволюція світової історичної думки та освіти.

Зародження історичного мислення у давніх цивілізаціях. Характеристика історичних уявлень у Месопотамії, Єгипті, Китаї, Індії, античній Греції та Римі. Грецька логіка причинно-наслідкових зв'язків у трактуванні подій (Геродот, Фулідід). Формування релігійного підходу до історії у Середньовіччі. Християнська концепція лінійного часу, божественного провидіння та історії як морального уроку.

Історичне мислення в епоху «Відродження» та «Нового часу». Світська інтерпретація історії. Становлення ідей історичного прогресу та національної історії. Історіографія XVIII–XIX ст.: раціоналістичні, позитивістські та романтичні підходи до вивчення минулого. Історія як наука в системі гуманітарного знання. Виникнення шкіл історичного аналізу: марксистська, історико-антропологічна, історія ідей, школа «Анналів».

Історія в XX ст.: вплив ідеологій і воєн на інтерпретацію минулого. Переосмислення історичного процесу в умовах тоталітаризму, колоніалізму, двох світових війн.

Післявоєнна історіографія: поява структурного аналізу, мікроісторії, нових тем (історія жінок, соціальних груп, повсякденності). Постмодерністські виклики у 1970–1990-х рр.: питання об'єктивності, нарративу, пам'яті.

Сучасне розуміння історії: міждисциплінарність, глобальний підхід, критика євроцентризму. Вплив цифрових технологій, розвиток публічної історії. Історична освіта сьогодні: компетентнісний підхід, акцент на критичне мислення та осмислення історичних джерел. Роль історії в сучасному світі: ідентичність, політика пам'яті, міжкультурний діалог. Особливості викладання історії в Західній Європі та Америці в контексті нових викликів і глобалізації.

Тема 3. Хронологічне та тематичне розуміння історії.

Формування хронологічного підходу у стародавніх культурах: літописання та аннали в Месопотамії, Єгипті, Китаї та Індії. Хронологічна модель викладу подій у Греції та Римі: зародження історії як послідовного викладу фактів. Геродот і Фукидід як основоположники класичного нарративу. Сакралізація часу в християнському Середньовіччі: домінування лінійного часу та «історії спасіння».

Розвиток тематичного мислення в епоху Відродження та Нового часу. Поява секулярного бачення історії. Зосередження уваги на соціальних, економічних та політичних процесах. XVIII–XIX ст.: поява історії як аналітичної науки. Зародження історичних шкіл, які оперують не лише фактами, а й темами — марксизм, історія ідей, соціальна історія.

Синтез хронологічного і тематичного підходів у XX ст. Вплив «школи Анналів» і структурного аналізу. Тематизація історії через «довгі тривалості» (Бродель), вивчення ментальностей, повсякденності, гендеру, культури. Зміщення акцентів із «подієвого ряду» на процеси та явища.

Сучасна гуманітаристика: інтеграція обох підходів. Освітні моделі Західної Європи, Центрально-Східній Європі та Америки — комбінація хронологічної послідовності з тематичними блоками. Акцент на історичне мислення, критичне осмислення джерел та формування компетентностей. Хронологія як «скелет», тематика як «сенс» у сучасному викладанні історії.

Тема 4. Громадянська освіта.

Формування ідеї громадянськості у світовій політичній та освітній думці. Витоки громадянської освіти у філософії античності: Платон, Аристотель, Цицерон. Поняття «громадянин» у Стародавньому Римі та його вплив на подальші уявлення про суспільну участь.

Громадянська освіта в епоху Просвітництва: поєднання індивідуальної свободи з суспільною відповідальністю. Погляди Ж.-Ж. Руссо, Дж. Локка, І. Канта. Формування основ політичної культури в добу модерних революцій XVIII–XIX ст. (Американська, Французька революції) та становлення концепту громадянських прав.

Інституціоналізація громадянської освіти у XX ст. як реакція на виклики війни, авторитаризму й тоталітаризму. Демократизація освіти та роль громадянського виховання в країнах Західної Європи, Центрально-Східній Європі, США, Поширення ідей плюралізму, верховенства права, толерантності, участі у прийнятті рішень.

Громадянська освіта у XXI ст.: глобальні виклики, міжкультурний діалог, цифрове громадянство. Компетентнісний підхід: поєднання знань, цінностей та практичних дій. Роль громадянської освіти у формуванні активної позиції, критичного мислення та демократичної культури. Особливості інтеграції громадянської освіти в освітні програми України, країн ЄС та Америки.

Тема 5. Інклюзивна та неформальна освіта.

Розвиток інклюзивної освіти як складової права на освіту: історичні передумови, міжнародні ініціативи (Саламанська декларація, Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю). Поступовий перехід від ізоляції до інтеграції й інклюзії. Зміна підходів до особливих освітніх потреб. Педагогіка підтримки, дитиноцентризм, доступність.

Становлення неформальної освіти: криза традиційної школи, розвиток альтернативних форм навчання у ХХ ст., освітні ініціативи громадських організацій, навчання протягом життя. Визнання ролі позашкільної, волонтерської, молодіжної, онлайн-освіти у формуванні громадянських і соціальних навичок.

Сучасне розуміння інклюзії: різноманіття як цінність, створення умов для участі всіх здобувачів освіти. Принципи універсального дизайну навчання, командного підходу та міжсекторальної взаємодії. Підготовка педагогів до інклюзивного середовища. Індивідуальні освітні траєкторії та підтримка.

Роль неформальної освіти у демократичному суспільстві. Формування соціальної відповідальності, критичного мислення та активної життєвої позиції. Інтеграція інклюзивного та неформального підходів в українському освітньому просторі. Приклади з Європи, США та досвід України.

Модуль №2

Тема 6. Спеціальні та допоміжні історичні дисципліни.

Формування та розвиток спеціальних і допоміжних історичних дисциплін (СДІД) як окремої галузі знань. Їхнє значення для історичних досліджень, зокрема верифікації джерел, уточненні фактів та реконструкції історичного минулого. Витоки СДІД у класичній філології, антикознавстві та історіографії Нового часу. Перші систематичні класифікації в Європі XVIII–XIX ст.

Основні напрями СДІД: хронологія, генеалогія, геральдика, сфрагістика, нумізматики, палеографія, дипломатика, археографія, топоніміка, фалеристика тощо. Їхній об'єкт, методи, завдання та прикладна цінність у науковій і джерелознавчій практиці. Приклади використання у вивченні окремих історичних періодів.

Роль СДІД у сучасному історичному знанні: міждисциплінарність, поєднання з цифровими технологіями, візуальна аналітика, реконструкція подій та соціальних структур минулого. Місце спеціальних дисциплін у шкільній та університетській освіті.

Особливості застосування СДІД в українській історіографії: становлення в XIX – на початку ХХ ст., внесок українських учених (В. Антонович, М. Грушевський, Д. Яворницький), сучасні центри досліджень. Практика інтеграції СДІД в академічну та музейну справу, архівознавство, краєзнавство та публічну історію.

Тема 7. Бібліотеки, музеї, архіви і як працювати з їхніми колекціями.

Історія формування бібліотек, музеїв та архівів як центрів збереження історико-культурної спадщини. Витоки в античному світі (Александрійська бібліотека, римські архіви), розвиток у Середньовіччі (монастирські скрипторії, королівські скарбниці) та перетворення у Новий час на публічні інституції знання. Значення бібліотек, музеїв і архівів у формуванні історичної пам'яті та ідентичності суспільства.

Структура та функції бібліотек, музеїв і архівів. Бібліотеки як джерела письмової спадщини (книги, періодика, цифрові бази даних). Музеї як візуально-просторові наративи минулого (експозиції, артефакти, концепції інтерпретації). Архіви як сховище унікальних документів, що забезпечують наукову верифікацію подій. Особливості каталогізації, збереження, реставрації та оцифрування колекцій.

Методика роботи з колекціями: пошук, аналіз, інтерпретація. Принципи джерелознавчої критики, робота з архівними фондами, музейними описами,

бібліографічними покажчиками. Використання цифрових ресурсів, онлайн-архівів та інтерактивних баз даних. Проблеми доступу, авторських прав, а також етичні аспекти при роботі з приватними, конфіденційними чи культурно чутливими матеріалами. Роль бібліотек, музеїв і архівів у сучасній історичній освіті та публічній історії. Освітні проекти, виставки, лекції, інтерактивні програми. Співпраця з громадами, школами, університетами. Сучасні підходи до збереження й актуалізації спадщини: диджиталізація, доповнена реальність, віртуальні музеї. Формування навичок історика-освітянина у роботі з культурними інституціями. Бібліотечна, архівна, музейна, справа в Україні. Бібліотеки, архіви, музеї України.

Тема 8. Види джерел та літератури з історії і як працювати з ними.

Поняття історичного джерела: визначення, функції, значення в історичному дослідженні. Класифікація джерел: писемні (документи, хроніки, листування, мемуари), речові (археологічні знахідки, предмети побуту, архітектура), усні (спогади, інтерв'ю), образотворчі (картини, фотографії, плакати), аудіовізуальні (фільми, звукозаписи), цифрові (електронні архіви, онлайн-платформи). Особливості джерел різних епох і культур. Проблема автентичності, збереження та доступу.

Історична література як другий рівень джерельної бази: наукові монографії, статті, підручники, довідники, хрестоматії, енциклопедії, науково-популярні тексти. Види історіографічних праць: оглядові, аналітичні, контрверсійні, синтетичні. Принципи критичного читання літератури: автор, контекст написання, джерельна база, інтерпретаційна модель. Зміна історичних парадигм та вплив ідеологій на історичну науку.

Методика опрацювання історичних джерел: зовнішня та внутрішня критика, визначення джерельної цінності, виявлення упередженості, аналіз структури та мови джерела. Складання джерелознавчого опису, реферування, порівняння кількох джерел з однієї теми. Робота з літературою: фіксація основних тез, цитування, аналіз структури аргументації.

Практичне застосування: формування джерельної бази для курсової чи наукової роботи, підготовка до уроку або лекції, складання історичного наративу на основі різних типів джерел. Застосування цифрових інструментів у пошуку та аналізі джерел: електронні бібліотеки, архіви, бази даних. Роль історичних джерел у формуванні критичного мислення, медіаграмотності та міждисциплінарних зв'язків.

Тема 9. Як писати науковий текст: реферат, есе, курсова робота, дипломна робота, стаття, дисертаційне дослідження, книга.

Науковий текст як форма академічної комунікації. Його структура, стиль і мова. Основні вимоги до академічного письма: логічність, аргументованість, послідовність, чіткість термінології. Проблематика авторства, плагіату, наукової доброчесності. Роль джерельної бази, наукової літератури та коректного цитування у створенні якісного тексту. Основи оформлення посилань (APA, Chicago, MLA тощо).

Особливості написання коротких форм: реферат (огляд джерел чи літератури), есе (вільне міркування з опорою на факти). Структура, стиль, аргументація, використання джерел. Навчальні роботи як тренажер аналітичного мислення. Помилки, яких варто уникати.

Курсова та дипломна робота — перші великі наукові тексти. Вибір теми, формулювання проблеми та мети дослідження. Побудова структури: вступ, основна частина, висновки. Робота з джерелами, розробка апарату дослідження (гіпотеза, об'єкт і предмет, методи). Стандарти академічного оформлення.

Наукова стаття, дисертація, монографія (книга) — особливості «дорослого» наукового письма. Публікаційна етика, авторські права, структура публікації. Новизна як

ключовий критерій. Підготовка рукопису до рецензування. Роль редактора та наукової спільноти. Особливості наукового стилю в історичних дослідженнях: наративність, фактологічність, дискусійність.

Тема 10. Університети та історичні науково-дослідні заклади.

Історичні витоки університетської освіти в Європі: Болонья, Оксфорд, Сорбонна, Краків. Трансформація університетів від середньовічних корпорацій до сучасних наукових центрів. Роль гуманітарних факультетів у становленні історичної науки. Вплив освітніх реформ XIX–XX ст. на історичну освіту.

Розвиток спеціалізованих історичних інститутів та наукових шкіл. Приклади: Інститут історії НАН України, Інститут сучасної історії у Мюнхені, Maison des Sciences de l'Homme у Парижі, Інститут Макса Планка в Німеччині. Специфіка їхньої науково-дослідницької діяльності: проєктні підходи, міждисциплінарність, співпраця з університетами.

Інститути та університети Угорщини. Університет Іштвана Сечені. Дебреценський університет. Сегедський науковий університет. Ниредьгазька вища школа. Будапештський технічний і економічний університет. Католицький університет ім. Петера Пазманя. Виникнення і розвиток університетів в Україні (XVII - поч. XX ст.). Виникнення і розвиток Київського, Львівського університетів. Університети в Україні в роки незалежності. Наукові історичні установи України. Історія Ужгородського національного університету.

Університети як платформи академічної мобільності, міжуніверситетських програм та міжнародного діалогу. Значення аспірантури, докторантури, грантів та конференцій для розвитку історичної науки. Інфраструктура досліджень: архіви, бібліотеки, цифрові репозитарії.

Сучасні виклики: автономія університетів, зміна фінансування науки, конкуренція приватних і державних закладів, впровадження цифрових інструментів у дослідження. Важливість університетів і наукових установ у формуванні публічної історії, збереженні пам'яті та просуванні критичного мислення.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання (денна, заочна)					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1. Теоретичні аспекти історичного пізнання						
Тема 1. Вступ до спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)».	9	2	2			5
Тема 2. Як розуміли історію колись і як її розуміють сьогодні: оглядова еволюція світової історичної думки та освіти.	9	2	2			5
Тема 3. Хронологічне та тематичне розуміння історії.	11	4	2			5
Тема 4. Громадянська освіта.	9	2	2			5

Тема 5. Інклюзивна та неформальна освіта.	7	2	2			3
Разом за модуль 1	45	12	10			23
Модуль 2. Практичні аспекти історичного пізнання						
Тема 6. Спеціальні та допоміжні історичні дисципліни.	9	2	2			5
Тема 7. Бібліотеки, музеї, архіви і як працювати з їхніми колекціями.	9	2	2			5
Тема 8. Види джерел та літератури з історії і як працювати з ними.	9	2	2			5
Тема 9. Як писати науковий текст: реферат, есе, курсова робота, дипломна робота, стаття, дисертаційне дослідження, книга.	11	4	2			5
Тема 10. Університети та історичні науково-дослідні заклади.	7	2	2			3
Разом за модуль 2	45	12	10			23
Разом за семестр	90	24	20			46

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Вступ до спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)».	2	
2	Тема 2. Як розуміли історію колись і як її розуміють сьогодні: оглядова еволюція світової історичної думки та освіти.	2	
3	Тема 3. Хронологічне та тематичне розуміння історії.	2	
4	Тема 4. Громадянська освіта.	2	
5	Тема 5. Інклюзивна та неформальна освіта.	2	
6	Тема 6. Спеціальні та допоміжні історичні дисципліни.	2	
7	Тема 7. Бібліотеки, музеї, архіви і як працювати з їхніми колекціями.	2	
8	Тема 8. Види джерел та літератури з історії і як працювати з ними	2	
9	Тема 9. Як писати науковий текст: реферат, есе, курсова робота, дипломна робота, стаття, дисертаційне дослідження, книга.	2	
10	Тема 10. Університети та історичні науково-дослідні заклади.	2	
	Разом	46	

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1	Тема 1. Вступ до спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)».	5	
2	Тема 2. Як розуміли історію колись і як її розуміють сьогодні: оглядова еволюція світової історичної думки та освіти.	5	
3	Тема 3. Хронологічне та тематичне розуміння історії.	5	
4	Тема 4. Громадянська освіта.	5	
5	Тема 5. Інклюзивна та неформальна освіта.	3	
6	Тема 6. Спеціальні та допоміжні історичні дисципліни.	5	
7	Тема 7. Бібліотеки, музеї, архіви і як працювати з їхніми колекціями.	5	
8	Тема 8. Види джерел та літератури з історії і як працювати з ними	5	
9	Тема 9. Як писати науковий текст: реферат, есе, курсова робота, дипломна робота, стаття, дисертаційне дослідження, книга.	5	
10	Тема 10. Університети та історичні науково-дослідні заклади.	3	
	Разом	46	

6. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: практичний, ініціативного самонавчання, ілюстративний, тренувальний та інформаційний. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за чотирибальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівневою національною шкалою: зараховано/незараховано; 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) .

Форми оцінювання:

- усно-письмове опитування;
- Тестова перевірка;
- колоквіум;
- модульна контрольна робота;
- залік.

Форми поточного контролю:

- Перевірка виконання практичних робіт у робочих зошитах (письмові відповіді на питання, складання схем, таблиць тощо);
- Усне опитування на семінарах;
- Підготовка презентацій;
- Ситуаційні завдання;
- Складання словнику незнайомих термінів.

Інтегровані вимоги до знань та вмій з навчальних модулів: навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох класичних навчальних модулів, кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма модульного контролю: після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової контрольної роботи або тестування, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин здобувач не прийшов на модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здійснюються за 100 бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі здобувач має право відмовитися від складання іспиту. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, щоздобувач(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати іспит. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Якщо здобувачем відвідано менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність роботи оцінюється в 0 балів.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
15	5	15	10	5		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10	50	100

10	5	10	10	15		
----	---	----	----	----	--	--

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	2	50	2	50
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у письмово-усній формі, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин здобувач не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує 50-бальну систему оцінювання – 8 (практична компонента) і 42 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, здобувач за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «C») – за національною шкалою – «добре»), або підсумкового контролю.

Якщо в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримано більше **60 балів**, здобувач має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка.

Якщо в результаті підсумкового оцінювання отримано менше **60 балів**, здобувач зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не склали іспит. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Умови допуску здобувача до підсумкового семестрового контролю: виконання всіх практичних робіт; наявність конспекту усіх лекцій; виконання поточних модульних контролів.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	

64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Історія як наука. Дати визначення.
2. Особливості історії як науки.
3. Основні якості історика як фахівця.
4. Виховна роль історії.
5. Зв'язок історії з іншими науками.
6. Історичні джерела, загальна характеристика.
7. Види історичних джерел.
8. Археологічні джерела.
9. Етнографічні джерела.
10. Класифікація писемних джерел.
11. Речові пам'ятки історії.
12. Періодизація історії.
13. Поняття та сутність громадянської освіти.
14. Історичний розвиток громадянської освіти у світі та в Україні.
15. Впровадження громадянської освіти в навчальних закладах.
16. Кіно- фотодокументи як історичне джерело.
17. Літописи як історичне джерело.
18. Щоденники і мемуари як історичне джерело.
19. Принципи історичної науки.
20. Значення суб'єктивного фактору в історії.
21. Поняття та сутність інклюзивної освіти.
22. Основні принципи інклюзивного навчання.
23. Права та обов'язки учасників освітнього процесу в інклюзивному середовищі.
20. Наукові бібліотеки, система роботи з книгою.
21. Архівні установи в Україні.
22. Музеї, їх місце і значення в системі історичної науки.
23. Краєзнавство, форми краєзнавчої роботи.
24. Науково-дослідні історичні установи.
25. Система підготовки істориків.
26. Форми і методи самостійної роботи студентів.
27. Історіографія як наукова дисципліна.
28. Допоміжні історичні дисципліни.
29. Наукові і науково-публіцистичні історичні журнали.
30. Історичні культурно-освітні заклади і товариства.
31. Історія і політика – зв'язок і залежність.
32. Співвідношення між історичним фактом і узагальненням.
33. Історична література, її різновидності.
34. Наукове історичне дослідження, основні принципи і прийоми.

35. Значення і форми планування наукової роботи.
36. Правила роботи з архівними документами.
37. Структура наукової роботи. Написання вступу і висновків.
38. Оформлення наукового апарату і списку джерел.
39. Вимоги до написання рецензії.
40. Порядок і послідовність написання тексту наукової роботи.
41. Філософські теорії історичного процесу.
42. Методологія історичної науки.
43. Історична наука у «Новітньому часі». Школа Анналів.
44. Суспільна роль історичної науки.
45. Апробація наукового дослідження.
46. Обговорення, рецензування і захист роботи.
47. Історична наука у «Новому часі».
48. Методика роботи з науковою літературою і документами.
49. Загальні принципи вибору теми дослідження.
50. Виникнення історичної науки в античному суспільстві.
51. Законодавчі документи як історичне джерело.
52. Види додатків, їх значення, зміст і оформлення.

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

- Технічні засоби: мультимедійний проектор, дошка.
- Необмежений доступ до мережі Інтернету.
- Наукова бібліотека, читальні зали.
- Віртуальне навчальне середовище Moodle.
- Навчальні і робочі плани.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Горохівський П. І. Спеціальні історичні дисципліни. Курс лекцій: Навч. посібн. для студентів денної форми навчання. Умань: РВЦ «Софія», 2010. 268 с. [Ел. версія].
2. Громадянська освіта: основи демократії 11 (12) клас. Навчальний посібник. Київ: "Основа", 2009.
3. Дюрант Вілл, Дюрант Аріель. Уроки історії. Огляд історії людства як продукту людського досвіду / Пер. з англ. Г. Пшеничної. Харків: Віват, 2022. 176 с.
4. Еко Умберто. Як писати дипломну роботу. Гуманітарні науки / Пер. за ред. О.Глотова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с.
5. Зашкільняк Леонід. Сучасна світова історіографія. Посібник для студентів історичних спеціальностей університетів. – Львів: ПАІС, 2007. – 309 с.
6. Концептуальні засади реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти // <https://naurok.com.ua/post/konceptualni-zasadi-reformuvannya-istorichno-osviti-osnovni-momenti>. Перегляд: 28.12.2023
7. Лукіан. Як писати історію / Пер. з давньогрець. і коментарі Уляна Головач, Олександр Маханець, Назар Різун. – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2014. – 88 с.
8. Нові підходи до історіописання / За ред. Пітера Берка / Пер. з англ. Тетяни та Андрія Портнових; Наук. ред. Тарас Цимбал. – Київ: Ніка-Центр, 2013. – 368 с.

9. Спеціальні історичні дисципліни: довідник: навч. посібн. для студентів вищ. навч. закл. / Керівн. авт. колек.: І. Н. Войцехівська, В. В. Томазов, М. Ф. Дмитрієнко та ін. – Київ: Либідь, 2008. – 520 с. [Ел. версія].

10. Стефанюк Г. В. Джерелознавство: опорні конспекти і самостійна робота: Навч. посібн. для студентів Інституту історії, політології і міжнародних відносин. – Івано-Франківськ, 2013. – 133 с. [Ел. версія].

11. Суспільствознавство. Методичний посібник для вчителя. Київ: Аконіт, 2005.

12. Феніч Володимир. Вчорашнє завтра: подолання негативної спадщини яacobінського мислення і практики в історичній освіті та науці України // Ювілейний збірник на честь професора Павла-Роберта Магочія = A jubilee collection: essays in honor of professor Paul Robert Magocsi: до 70-річчя від дня народження = on his 70th Birthday / Відповід. ред. та упоряд.: Валерій Падяк, Патріція Крафчик = Editors and Compilers: Valerii Padiak, Patricia A. Krafcik. – Ужгород – Пряшів – Нью-Йорк = Uzhhorod – Prešov – New York: Видавництво В. Падяка = V. Padiak Publishers, 2015. – С. 203–234.

13. Шкільна історія очима істориків-науковців. Матеріали Робочої наради з моніторингу шкільних підручників історії України / Упорядкування та редакція Наталі Яковенко. – Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2008. – 127 с.

14. Шологон Л. І. Спеціальні історичні дисципліни: мова та письмо. Конспект лекційних занять. Навч.-мет. посібн. для студентів другого курсу Інституту історії, політології і міжнародних відносин спеціальності «Історія». Івано-Франківськ, 2014. 84 с. [Ел. версія].

15. Яковенко Наталя. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. 376 с.

16. Bertényi Iván. A történelem segédtudományai. Budapest: Osiris Kiadó, 2006. 319 old.

17. Bódy Zsombor: Michel Foucault és a történeti diszciplína ma. In Szekeres András szerk: *A történelem szerszámosládája. A jelenkori történeti gondolkodás néhány aspektusa*. Budapest, 2002, L'Harmattan-Atelier, 37-50. p.

18. E. H. Carr. Mi a történelem? Budapest: Osiris Kiadó, 1995. 150 old.

19. Ernst Breisach. Historiográfia. Budapest: Osiris Kiadó, 2004. 468 old.

20. Farkas Zoltán. Cui prodest... A posztmodern történetírásról. *Aetas*, 1996. 4. sz. 80-88. p.

21. Gyáni Gábor. A történetírás fogalmi alapjairól. Tény, magyarázat, elbeszélés. In Bódy Zsombor - Ö. Kovács József szerk.: *Bevezetés a társadalomtörténetbe*. 11-53. p.)

22. Hajnal István. *Az élet és a formák. Hajnal István történelemszociológiája*. Budapest: Új Mandátum Kiadó, 1996. 219 old.

23. Hanák Péter: A társadalomtudományok új módszereinek alkalmazása a történettudományban. *Századok*, 1971. 753-757. p.

24. Hansági Ágnes. Az idő archeológiája. A historika és az időrétegek modellje Reinhart Koselleck történetiség koncepciójában. In Kulcsár Szabó Ernő - Szirák Péter szerk.: *Történelem, kultúra, medialitás*. Budapest, 2003, Balassi, 31-52. p.

25. Jacob Burckhardt. Világtörténelmi elmékedések. Bevezetés a történelem tanulmányozásába. Budapest: Atlantisz Könyvkiadó KFT. 2001. 290 old.

26. K. Horváth Zsolt. Az eltűnt emlékezet nyomában. Pierre Nóra és a történeti emlékezetkutatás francia látképe. *Aetas*, 1999. 3. sz. 132-141. p.; Elképzelt múlt, felidézett jövő. Három séta az „örökség” erdejében. *Múltunk*, 2000. 3. sz. 178-200. p.

27. Katus László. Az Annales a történettudomány elvi és módszertani kérdéseiről. *Századok*, 1969. 1118-1126. p.

28. Klaniczay Gábor. A civilizáció peremén. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1990. 393 old.

29. Magyarics Tamás. Klió és/vagy Kalliopé? A posztmodern amerikai történetírás néhány kérdése. *Aetas*, 1996. 1. sz. 87-97. p.

30. Marc Bloch. A történész mestersége. Történet elméleti írások. Budapest: Osiris Kiadó, 1996, 229 old.
31. Michel Foucault. A tudás archeológiája. Budapest: Atlantisz Könyvkiadó, 2001. 311 old.
32. Ormos Mária. Történelem és történetírás. *Korunk*, 2000. 7. sz. 4-11. p.
33. Romsics Ignác. Történelem, történetírás, hagyomány. Budapest: Osiris Könyvkiadó, 2008. 322 old.
34. Romsics Ignác. Múltról a mának. Tanulmányok és esszék a magyar történelemről. Budapest: Osiris Könyvkiadó, 2004. 466 old.
35. Takács Ádám. Michel Foucault és a történelem tapasztalata. *Századvég*, 1998.4. sz. 143-164. Old.
36. Történet-elmélet I-II. Budapest: Osiris Könyvkiadó, 2006. 2200 old.
37. Umberto Eco. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Partvonal Könyvkiadó, 2012. 214 old.

Допоміжна література

1. «*Писати історію патріотично – означає її переосмислювати...*». Наймолодший декан найстаршого факультету УжНУ – про завдання сучасної української історичної науки [інтерв'ю з В. Феничем вела Ірина Гармасій] // Гармасій Ірина. Висока наука: Ужгородський національний. – Ужгород: Гражда, 2009. – С. 87–97.
2. Бойко О. Д. Історія України: підручник. Київ: Академвидав, 2018. 704 с.
3. Бойко О. Новітня історія України. 2014–2019 рр. Навчальний посібник. Київ: «ВЦ «Академік», 2020. 160 с.
4. Власов В. Історія України. Пам'ятки архітектури, образотворчого мистецтва та персоналії, обов'язкові для розпізнавання. Тестові завдання. Київ: Літера ЛТД, 2019. 96 с.
5. Вовканич І.І., Мишко С.А., Мишко А.В., Лізак К.М. Підручник з англійської мови для студентів факультетів історії та міжнародних відносин. Ужгород: Гражда, 2020. 411с.
6. Володимир Фенич: бібліографія праць та науково-педагогічна і громадська діяльність /укладач Лариса Падяк; передм. П.-Р.Магочія. Ужгород: Видавництво Валерія Падяка, 2020. XXIV с. + 142 с.
7. Гісем О. В. Історія України: Збірник завдань у тестовій формі. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2020. 308 с.
9. Кульчицький С.В., Мицих Ю.А., Власов В.С. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Літера ЛТД, 2008. 528 с.
10. Олашин М. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до історії» (за вимогами кредитно-модульної системи) для студентів історичних факультетів. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. – 44 с.
12. Фенич Володимир. Біобібліографічний покажчик педагогічної, наукової та громадської діяльності. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2015. – 43 с.
14. Фенич Володимир. Вправління з історією по-українськи, або якою не повинна бути історія та історіографія Закарпаття після 1991 року // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Випуск 2 (33) / Редколегія: О. С. Мазурок (голова) та ін. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. С. 138–156.
15. Фенич Володимир. Історія як тягар, а історична пам'ять як перепона щасливого життя в Україні // http://goloskarpat.info/analytics/historyzakarpattya/?utm_content=031. 28.06. 2017.

Шкільні підручники з історії України, Всесвітньої історії та інтегрованого курсу «Історія: Україна і світ», рекомендованих МОН України

1. Власов В.С., Кульчицький С.В. Історія України (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Літера ЛТД 2019. 344 с.
2. Власов В. Історія України: 8 клас / За ред. Ю.А. Мицика: навч. посібн., 2-ге вид., доповн. й переробл. Київ: А.С.К., 2002. 272 с.: іл.
3. Власов В., Гирич І., Данилевська О. Вступ до історії України та громадянської освіти: Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Видавництво «Генеза», 2023. 176 с.: іл., карти.
4. Власов В.С., Кульчицький С.В. Історія України (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів середньої школи. Київ: Літера ЛТД, 2019. 256 с.
5. Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. Заг. серед. освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.: іл.
6. Гупан Н.М., Пометун О.І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посібн. Київ: Вид-во А.С.К., 2003. 376 с.: іл., карти.
7. Козицький А. (під ред.) Історія України: посібник для 10–11 класів. Львів: Піраміда, 2015. 256 с.
8. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939) : Підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015. 304 с.
9. Реєнт О., Малій О. Історія України, Кінець XVIII – початок ХХ століття: Посібн. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2003. 224 с.: іл., карти.
10. Сорочинська Н.М., Гісем О.О. Історія України [рівень стандарту]: підручник для 11 класу загальноосвіт. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2019. 240 с.
11. Струкевич О.К. Історія України: Підручн. для 9-го кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Грамота, 2009. 288 с.: іл.
12. Струкевич О.Л. Історія України (рівень стандарт): підручник для 11 класу. Київ: Грамота, 2019. 240 с.
13. Сургай Г.Г., Слюсаренко А.Г., Гусєв В.І. Новітня історія України (1900–2000): Підручник. Київ: Вища школа, 2015. 663 с.
14. Турченко Ф.Г., Мороко В.М. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2009. 352 с.: іл., карти.
15. Турченко Ф.Г., Панченко П.П., Тимченко С.М. Новітня історія України (1939–2001): Підруч. Для 11-го кл. серед. загальноосв. навч. закл., Вид. 2-е, виправ. та допов. Київ: Генеза, 2006. 384 с.: іл., карти.
16. Швидько Г.К. Історія України XVI–XVIII століття: Підруч. для 8-го кл. серед. загальноосв. навч. закл., Вид. 2-е, переробл. та доповн. Київ: Генеза, 2003. 304 с.: іл.

Атласи:

1. Атлас з історії України 1914–1945 рр.: 10 клас. Київ: Інститут передових технологій, 2019. 16 с.
2. Атлас з історії України середина ХХ – початок ХХІ ст.: 11 клас. Київ: Інститут передових технологій, 2020. 16 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

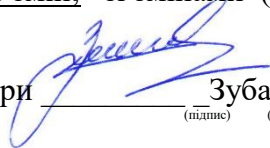
1. http://keui.wordpress.com/shid_zahid/– Схід-Захід: історико-культурологічний збірник.
2. <http://historians.in.ua/> – Міжнародний інтелектуальний часопис для істориків.
3. <http://www.history.org.ua> – різні видання Інституту історії України НАН (журнали «Український історичний журнал», «Соціум. Альманах соціальної історії», «Ruthenica», «Історіографічні дослідження в Україні», «Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики»; монографії).
4. <http://www.uamoderna.com> – Міжнародний часопис «Україна модерна».
5. <http://www.ji-magazine.lviv.ua/>– Незалежний культурологічний часопис І.
6. <http://history.ukma.kiev.ua/journals/uh> – Український гуманітарний огляд (сайт кафедри історії Національного університету Києво-Могилянська академія).

7. <http://krytyka.com/> – Часопис та видавництво Критика.

**Результати перегляду
Робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібно підкреслити)

протокол № 10 від «20» червня 2025 р. Завідувач кафедри Зубанич Л. Л.

(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібно підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище і ініціали)